

MATTILSYNET ENDRER FORSLAGET OM KONKURRANSEDYR- FORSKRIFT ETTER HØRINGEN

Vi viser til høringen av forslaget om forskrift om velferd for hest og hund i konkurranser. Alle høringssvarene er nå sammenstilt og vurdert, og vi har endret utkastet til forskrift i tråd med mange av innspillene. Vurderingene og endringene framgår av sammenstillingen og forskriftsutkastet som er vedlagt.

Forslaget ble i høringen særlig kritisert av hundesporten for å være mest tilpasset hestesport og for å regulere hundesporten på måter som ikke passer det gjeldende og fungerende systemet. Vi har tatt kritikken til følge og endret forslaget på følgende vesentlige punkter:

- Det stilles ikke krav om stevneveterinær ved jaktprøver.
- Hvilke hundeløp som skal kontrolleres av stevneveterinærer, er ikke bare betinget av lengden på løpet, men også av antallet hunder i spannene og deltakere i konkurransen.
- Forskriften forbyr ikke som sådan hundesport som innebærer at hunder angriper og biter markører (IPO).
- Kravene til konkurranseområdet er presisert slik at de passer for jaktprøver, hundeløp og annen sport som foregår i naturen.
- Flere av kravene om nødvendige bestemmelser i reglementene åpner i større grad for ulike løsninger som passer for ulike konkurranseformer og –tradisjoner.

Vi fikk også mange innspill om dopingkontrollen. Det er flere måter å organisere denne kontrollen på, og vi ønsker at arrangørene selv finner gode løsninger som sikrer et forsvarlig antidopingarbeid. Vi foreslår derfor å endre forskriften slik at det åpnes for ulike løsninger for dette i reglementene.

Høringsutkastet inneholdt 4 alternative paragrafer om kontrollpersonell og stevneveterinær. Høringsinstansene foretrekker ulike alternativer og kombinasjoner av alternativene. Vi har kommet fram til et forslag som er noe mindre detaljert, men som fortsatt krever dyrevelferdskontrollører i alle konkurranser og stevneveterinærer i de høyintensive konkurransene. Vi foreslår at arrangørsiden i større grad skal stå fritt til å organisere både dyrevelferdskontrollørene og stevneveterinærene.

Vi foreslår å avvikle den offentlige stevneveterinærordningen. Etter vår oppfatning bør det ikke være en offentlig oppgave å føre tilsyn med hvert arrangement innen visse høyintensive konkurranseformer. Det bør i alle fall ikke være et forskriftskrav at disse konkurransene kontrolleres av stevneveterinærer fra Mattilsynet.

Dersom Landbruks- og matdepartementet ønsker å fortsette med offentlig stevneveterinær, ønsker vi å få oppgaven tildelt administrativt som andre oppgaver. Vi vil da regulere denne spesielle tilsynsoppgaven i en egen instruks.

Vi ber om at det endrede forslaget fastsettes som forskrift.

Med hilsen

Torunn Knævelsrud
Seksjonssjef dyrevelferd

Vedlegg:

- høringssammenstilling
- forskriftskast med markerte endringer

*Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.
Dokumenter som må ha signatur blir i tillegg sendt i papirversjon.*

Sammenstilling og vurdering av høringsvar om utkast til forskrift om velferd for hest og hund i konkurranser

Mattilsynet har mottatt 29 høringsvar fra instanser og personer utenfor Mattilsynet. Alle har merknader til forslaget. Nedenfor sammenstiller og vurderer vi svarene og foreslår endringer i forskriftsutkastet.

Følgende instanser og personer har uttalt seg:

Saksnr.:	2015/247126
	Høringsinstans
1	Det Norske Travelskap og Norsk Jockeyklub (felles svar)
2	Norges Hundekjørerforbund
3	Norges Rytterforbund
4	Norsk Kennel Klub
5	Fuglehundklubbenes Forbund
6	Norsk Retrieverklubb
7	Norsk Spesialklubb for Finsk Spets og Norrbotnspets
8	Norsk Bassetklubb
9	Norske Harehundklubbers Forbund
10	Norske Elghundklubbers Forbund
11	Norsk Brukshundsports Forbund
12	Norsk Freestyleforening
13	Nidaros Brukshundklubb
14	Sunnhordaland Brukshundklubb
15	Norges Jeger- og Fiskerforbund
16	NOAH – for dyrs rettigheter
17	Dyrebeskyttelsen Norge
18	Den norske veterinærforening
19	Foreningen Norske Etologer
20	Antidoping Norge
21	Finnmarksløpet AS og Femundløpet AS (felles svar)
22	Etikk- og samfunnskomiteen (ESK) i Norges Hundekjørerforbund
23	Justis- og beredskapsdepartementet
24	Sysselmannen på Svalbard

25	Katrine Wikstrøm fra Klosterskogen Travbane
26	Snorre Skistad fra Hund helt på grensen
27	Silje Therese Talmo fra Schæferhundklubben på Kongsberg
28	Cato Holm – hundeinteressert
29	Trond Selnes – hundeinteressert

Svarene fra Norsk Kennel Klub og mange av de underliggende forbundene er nokså likelydende og blir stort sett referert samlet nedenfor. Svarene fra Brukshundsportforbundet og Nidaros Brukshundsportklubb er også nokså likelydende. Svaret fra Sunnhordaland Brukshundklubb er videreført i Kennelklubbens svar.

Vi hadde et høringsmøte med Travselskapet, Jockeyklubben, Rytterforbundet, Hundekjørerforbundet og Kennelklubben 24. januar 2019. Vi hadde også et møte med Fuglehundklubbenes Forbund 12. mars 2019. På møtene framførte organisasjonene mange av innspillene som vi finner igjen i hørings svarene.

1. Generelle merknader

Travselskapet og Jockeyklubben er svært positive til at det stilles strenge krav.

Travselskapet og Jockeyklubben mener at det er en klar forbedring å inkludere trening.

Travselskapet, Jockeyklubben og Rytterforbundet er positive til å samle bestemmelsene om konkurransehester i én forskrift. Veterinærforeningen er også positive til forslaget.

Dyrebeskyttelsen er veldig positive til en forskrift om dette. De synes det er godt forskriftsforslag, men har noen kommentarer til innholdet.

Hundekjørerforbundet er i utgangspunktet positive til en forskrift om velferd for hund i konkurranser. Kennelklubben og de underliggende hundeklubbene mener at det ikke er behov for å forskriftsregulere hundek konkurranser. Finnmarksløpet og Femundløpet stiller også spørsmålstegn ved behovet for dette.

Alle hundeorganisasjonene og Norges Jeger- og Fiskerforbund mener at forskriftsutkastet er for lite tilpasset hund og at det tas for lite hensyn til forskjellene mellom hest og hund. Det pekes på at hester reagerer med flukt når de blir skremt, mens hunder som rovdyr reagerer helt annerledes enn hester i de fleste situasjoner.

Hundekjørerforbundet mener at forskriftsutkastet vil rokke ved etablerte konkurranseformer, tankerekker og arbeidsmetoder for forbundet, arrangører, veterinærtjeneste og dopingkontroller. ESK i Hundekjørerforbundet og Finnmarksløpet og Femundløpet er inne på det samme.

Kennelklubben, de andre hundeklubbene og Norges Jeger- og Fiskerforbund mener at forslaget er lite treffende for jaktprøver, brukshundprøver og andre konkurranser for hund. Velferden for hundene er ikke et reelt problem i disse konkurransene og reguleres tilstrekkelig i klubbens reglement. Det stilles spørsmål ved om konsekvensene av å inkludere hund er tilstrekkelig vurdert. Et krav om stevneveterinær vil ha så store økonomiske og praktiske konsekvenser at det vil sette en stopper for sporten.

Finnmarksløpet og Femundløpet mener at forskriftsforslaget er utdatert i forhold til hvordan arbeidet med dyrevelferd og antidoping har utviklet seg innen langdistanse hundekjøring.

Dersom hundek konkurranser skal forskriftsreguleres, mener både Hundekjørerforbundet, Kennelklubben og Norges Jeger- og Fiskerforbund at det bør fastsettes en egen forskrift for hund. Dersom hest og hund skal reguleres i samme forskrift, mener Hundekjørerforbundet at bestemmelsene må generaliseres betydelig, og at det om nødvendig spesifiseres hvilken art bestemmelsene gjelder. Finnmarksløpet og Femundløpet er inne på det samme.

Brukshundsportforbundet mener at innholdet og begrepene i forskriftsutkastet er uklare og gir altfor store rom for tolkning. Dette er sentrale begreper fra dyrevelferdsloven som «dyrevelferd» og

«unødige påkjenninger og belastninger». Trond Selnes er også inne på dette. Brukshundsportforbundet kritiserer også noen uttrykk som står i sammendraget, men ikke i forskriftsutkastet, nemlig «harde konkurranser» og «forsvarlige konkurranseområder».

Hundeorganisasjonene mener at det norske regelverket ikke bør utformes som det svenske. Ifølge Hundekjørerforbundet og fellessvaret fra Finnmarksløpet og Femundløpet er det vesentlige forskjeller mellom norske og svenske konkurranser.

ESK i Hundekjørerforbundet synes at forslaget ikke utfyller dyrevelferdsloven. Mange av uklarhetene i loven er videreført og overlatt til en vid skjønnsmessig tolkning. ESK mener dette vil føre til store konflikter.

ESK foreslår en 3-årig prøveordning der vi forsøker å komme fram til en best practice.

NOAH mener prinsipielt at belastninger for dyr for konkurransens skyld bør forbys, men svarer på høringen ut fra at slike aktiviteter i utgangspunktet er tillatt.

Antidoping Norge foreslår en nasjonal antidopingkomité med representanter fra organisasjonene. Komiteen skal

- følge opp organisasjonenes antidopingarbeid og overordnede testplaner
- bidra til den faglige utviklingen på området
- være en samordningsarena og et diskusjonsforum for rutiner, veiledninger og regelverk

Antidoping Norge mener at staten bør støtte antidopingarbeidet økonomisk.

Finnmarksløpet og Femundløpet liker ikke at forslaget flytter ansvaret fra deltakerne til arrangørene.

Silje Therese Talmo fra Schæferhundklubben på Kongsberg mener at forslaget er svært godt og høyst nødvendig. Snorre Skistad fra firmaet Hund helt på grensen mener at forslaget er ullent, dårlig og hastig.

Vi har vurdert de generelle merknadene og særlig kritikken fra hundemiljøet. Trass i kritikken mener vi at det er behov for å forskriftsregulere hundeløp og andre konkurranser med hund. Det følger av dyrevelferdsloven § 26 at både deltakere og arrangører har ansvar for dyrevelferden. Forskriften bør gjenspeile og presisere disse ansvarsforholdene.

Kritikken har imidlertid gjort oss oppmerksom på at forskriften må justeres for å passe bedre for hundesport. Vi har også gjort andre endringer for å forbedre forskriftsteksten. De viktigste endringene er nærmere omtalt nedenfor og markert i det nye forskriftsutkastet.

2. Merknader til de særskilte bestemmelsene

Merknader til formålet etter § 1

Hundekjørerforbundet, ESK, Finnmarksløpet og Femundløpet mener at formålet ikke kan være å hindre «fare» for unødvendige belastninger. Enhver aktivitet kan medføre fare for uforutsette hendelser.

Vi viser til dyrevelferdsloven § 3 og kravet om å verne dyr mot «fare for unødige påkjenninger og belastninger». Dyr skal altså ikke bare vernes mot unødvendig lidelse. De skal også vernes mot risiko for unødvendig lidelse. Formålet med konkurransedyrforskriften kan ikke være mindre ambisiøst enn dette grunnleggende kravet i loven. Forskriftsutkastet inneholder mange krav om å forebygge risiko. Ett eksempel er § 5 annet ledd om at syke og synlig drektige dyr ikke kan delta, selv om det kan gå bra i det enkelte tilfellet.

På den annen side innebærer kriteriet «unødvendig» at uforutsette hendelser i utgangspunktet ikke er i strid med regelverket. Men dersom deltakeren eller arrangøren bør skjønne at hendelsen kan skje, krever regelverket rimelige tiltak overfor risikoen.

Merknader til virkeområdet etter § 2

NOAH og Etologforeningen mener at forskriften også bør omfatte tamrein.

Vi hadde med tamrein i et tidlig utkast, men Landbruks- og matdepartementet ønsker å begrense forskriften til hest og hund.

Dyrebeskyttelsen mener at forskriften bør gjelde alle slags dyr.

Vi har også vurdert om forskriften skal omfatte flere arter, men LMD ønsker det altså ikke. Kritikken mot forslaget har også vist at det kan være utfordrende å regulere flere arter samlet på dette området. Så vi er enig i at forskriften bør begrenses til hest og hund.

Dyrebeskyttelsen mener også at konkurransedommeres ansvar bør beskrives.

Konkurransedommerens ansvar dekkes av arrangøren og arrangørorganisasjonens ansvar og reguleres gjennom reglementet.

ESK påpeker at virkeområdet blir omfattende, i alle fall for trekkhunder som er før eller i trening når de ikke er før eller i konkurranse.

Ifølge § 2 første ledd annet punktum er det bare kravene om «behandling» som gjelder «før» trening. Vi foreslår å gjøre dette mer tydelig i § 2.

Sysselmannen på Svalbard og Justis- og beredskapsdepartementet påpeker at dyrehelsepersonelloven ikke gjelder på Svalbard. Dette gjør at forskriftskravene til dyrehelsepersonell ikke uten videre gjelder på Svalbard. Den primære løsningen er å få utvidet det geografiske virkeområdet til dyrehelsepersonelloven. Departementet foreslår som et alternativ at det presiseres i forskriften hvilke bestemmelser som skal gjelde på Svalbard.

Vi mener at hele forskriften skal gjelde på Svalbard, også § 7 og de andre bestemmelsene som gjelder dyrehelsepersonell. Dette er først og fremst relevant for hundeløp, som det er mye av på Svalbard. Dyrehelsepersonelloven § 3 annet ledd gir etter vår oppfatning Kongen hjemmel til å forskriftsfeste krav til dyrehelsepersonell på Svalbard og Jan Mayen. Mattilsynet jobber med å få endret dyrehelsepersonelloven slik at den blir like omfattende geografisk som dyrevelferdsloven. Inntil videre mener vi at forskriftsutkastet § 2 tredje ledd vil medføre at forskriften gjelder dyrehelsepersonell også på Svalbard og Jan Mayen.

Merknader til definisjonene i § 3

I bokstav a annet punktum har vi presisert at aktivitetene må skje «i konkurranseområdet» for å regnes som del av konkurransen.

Rytterforbundet mener at begrepet «trening» i bokstav b bør begrenses til trening som er organisert av arrangørorganisasjonen eller enheter underlagt organisasjonen. Trond Selnes foreslår at all aktivitet på anleggene til klubbene og forbundet regnes som trening. ESK mener at det er urealistisk å tro at krav til trening av trekkhunder kan håndheves i villmarka.

Kennelklubben, de andre hundeklubbene og Norges Jeger- og Fiskerforbund mener at det er umulig å skille mellom trening av jakthunder for konkurranser og trening for jakt.

Vi baserer forslaget på dyrevelferdsloven § 26 og inkluderer derfor trening av dyr til konkurranser. Selv om det kan være utfordrende å håndheve forskriften på treninger, synes vi ikke det er riktig å begrense definisjonen av «trening» til nærmere bestemte arrangementer. Vi synes heller ikke det bør ha noe å si at treningen har andre formål i tillegg til konkurranser. Tilsynet med trening er nytt og bør få utvikle seg i praksis.

For å sikre at dyr kan trenes opp etter sjukdom og skader, uten at det regnes som «trening» i forskriftens forstand, foreslår vi et unntak i definisjonen av «trening». Flere av hørings-instansene har påpekt behovet for et slikt unntak. Se nedenfor. Organisasjoner som derimot ønsker å regne rehabilitering som trening, kan fastsette det og andre strengere bestemmelser i reglementene.

Hundekjørerforbundet, Finnmarksløpet og Femundløpet vil presisere definisjonen av mekaniske hjelpemidler som «behandling» etter bokstav e. Begrepet bør bare omfatte bruk av slike hjelpemidler mot diskvalifiserende sykdom og skader. Det bør ikke omfatte forebyggende bruk av mekaniske hjelpemidler.

Behandling er ikke nødvendigvis forbudt etter § 7 og utløser heller ikke nødvendigvis trenings- eller konkurranseforbud etter § 8. Behandling også med mekaniske hjelpemidler bør vurderes etter disse bestemmelsene og ikke defineres innskrenkende i § 3 bokstav e.

Finnmarksløpet og Femundløpet mener det er merkelig å akseptere «høyrisiko-konkurranser» i en forskrift med formålet å hindre unødvendige belastninger. Andre høringsinstanser er også kritiske til begrepet «høyrisiko-konkurranser».

*Vi er enig i at begrepet bør endres og foreslår i stedet «**høyintensive konkurranser**». Dette signaliserer at konkurransene kan være særlig krevende og intense for dyra, og at det derfor skal være krav om stevneveterinær.*

For feltritt og kjøring mener Rytterforbundet at det bare er henholdsvis terrengprøven og maraton som bør defineres som «høyrisiko-konkurranser». Rytterforbundet mener at dressur og sprang ikke bør være omfattet av denne definisjonen.

Vi er enig med Rytterforbundet når det gjelder feltritt og kjøring. Øvrige øvelser innen disse grenene behøver antakelig ikke stevneveterinær. Derimot er visse store konkurranser innen sprang og dressur så krevende og prestisjefylte at en stevneveterinær bør kontrollere om hestene er i konkurransemessig stand. Vi beholder derfor disse konkurransene i definisjonen av «høyintensive» konkurranser.

Hundekjørerforbundet, ESK, Finnmarksløpet og Femundløpet mener at det ikke bør være bare en kilometergrense for hvilke hundeløp som er «høyrisiko-konkurranser» etter bokstav i. De foreslår at kontrollen utføres av en ansvarlig veterinær i konkurranser som

- har spann med flere enn 6 hunder
- har flere enn 20 spann som konkurrerer samtidig
- eller er mer enn 320 km lang

Vi er enig med høringsinstansene og endrer definisjonen i tråd med forslaget. Behovet for stevneveterinær er ikke bare betinget av lengden på løpet, men også antallet dyr og deltakere.

Kennelklubben, de andre hundeklubbene og Norges Jeger- og Fiskerforbund mener at jaktprøver ikke kan defineres som «høyrisiko-konkurranser» etter bokstav i.

Vi er enig med høringsinstansene og stryker jaktprøvene fra definisjonen. Jaktprøver skal altså ikke kontrolleres av stevneveterinær.

NOAH mener at kappkjøring med tamrein bør regnes som «høyrisiko-konkurranser». NOAH og Etologforeningen viser til at denne konkurranseformen er klassifisert som høyrisikabel i Sverige.

Vi viser til kommentaren vår ovenfor om hvorfor tamrein ikke er omfattet av forslaget.

Dyrebeskyttelsen mener at alle konkurranser på nasjonalt og internasjonalt nivå bør regnes som «høyrisiko-konkurranser».

Poenget med definisjonene i bokstavene h og i er å bestemme i hvilke konkurranser det skal være stevneveterinærer etter § 12 om kontroll. Vi har vurdert hvilke konkurranser dette bør være ut fra hvor belastende den fysiske aktiviteten er for dyrene, hvor omfattende konkurransene er, og hvor mye deltakerne kan tenkes å presse dyrene for å oppnå ønskede resultater. Etter en slik helhetlig vurdering mener vi at det ikke bør kreves stevneveterinær i flere konkurranser enn de som nå omfattes av definisjonene.

Dyrebeskyttelsen mener også at alle jaktprøver som involverer ville dyr, bør regnes som «høyrisiko- konkurranser».

Forskriften er ikke ment å regulere velferden for ville dyr som påvirkes av konkurranser. Velferden for disse dyra reguleres i dyrevelferdsloven § 3.

Finmarksløpet og Femundløpet foreslår å definere begrepet «utmattet». Ifølge ESK bør også «ekstra belastninger» og «tilstrekkelig» defineres.

Vi ser ikke behov for å definere flere begreper. Dette er ord som må tolkes på vanlig juridisk vis.

Merknader til § 4 og § 10 om hvordan dyr kan brukes i og trenes til konkurranser

Vi foreslår å utvide § 4 med bestemmelsene fra § 10 i høringsutkastet. Merknadene til § 10 er derfor vurdert her sammen med merknadene til § 4.

ESK i Hundekjørerforbundet mener § 4 første punktum er for rundt formulert og vil bli vanskelig å tolke og bruke i tilsynet. De spør om det er nødvendig å gjenta dyrevelferdsloven § 26 på denne måten. ESK spør også hva som er «unødige belastninger» i § 10.

Vi foreslår å presisere dette i to bestemmelser. Først foreslår vi et generelt påbud om at dyrene skal sikres god velferd. Deretter foreslår vi å presisere at det er press og metoder som ikke skal påføre dyrene frykt, skader eller unødvendige belastninger. Bestemmelsene er mest relevant for deltakerne, siden det er de som har det primære ansvaret for dyrene. Men vi foreslår også å ansvarliggjøre arrangørene gjennom et nytt siste ledd som forbyr å arrangere treninger og konkurranser som omfatter aktiviteter i strid med § 4.

NOAH mener at det i merknadene til § 4 bør stå at bruk av straff er forbudt eller vil bli forbudt etter hvert som metodene ikke støttes på faglig grunnlag. Etologforeningen er inne på det samme.

Straff av konkurransedyr er forbudt dersom metoden regnes som en unødvendig belastning eller vold. Dette følger av dyrevelferdsloven § 3, § 14 og § 26, og vil også følge av forskriften § 4 første ledd. Hvilke former for straff som er forbudte, må vurderes konkret og løpende ettersom metodene utvikler seg og må være nedfelt i reglementene.

NOAH mener også at hensikt ikke bør være et vilkår for forbudet i § 4 første ledd.

Vi beholder «hensikt» siden det er et vilkår i dyrevelferdsloven § 26 bokstav c.

NOAH ønsker at det i merknaden til § 4 presiseres at bruk av bitt, sporer og pisk ikke er nødvendig, ikke skal kunne påbys i reglementene, og at bruken skal fases ut. Etologforeningen er inne på det samme. Innspenningstøylar bør også være forbudt.

Vi mener det er for konkret og lite fleksibelt med slike forbud i forskriften. Om det er lov å bruke slikt utstyr, må vurderes etter de mer generelle bestemmelsene i dyrevelferdsloven § 3 og § 26 og etter denne forskriften § 4. Et forbud mot bruk av bitt ville endre hestesportens forutsetninger radikalt og føre til andre potensielt harde virkemidler. Bruk av bitt, sporer og pisk forutsettes regulert på en forsvarlig måte i reglementene.

Kathrine Wikstrøm fra Klosterskogen Travbane ønsker mer utfyllende regler om trening av unghester.

Vi mener at også dette er for konkret. Temaet er mer egnet for omtale i sportens reglementer og en eventuell veileder til forskriften.

Kennelklubben mener at bokstav d bør presiseres slik at det blir tydeligere og mer objektivt formulert hva respektløse og etisk forkastelige konkurranser er. Silje Therese Talmo er også inne på dette. ESK i Hundekjørerforbundet mener at «allmenne etiske reaksjoner» er meget vagt og kan misbrukes av ekstreme dyrevernorganisasjoner.

Vi ønsker å ha med dette kravet av prinsipielle grunner. Poenget er ikke å stemple etablerte konkurranseformer som uetiske. Vi vil bare ha en hjemmel til å slå ned på eventuelle uverdige påfunn som vi kan finne eksempler på i utlandet. Rodeo er forbudt i Norge etter fremvisningsforskriften § 6 bokstav c. Det er denne typen show som kan tenkes å «svække respekten for dyr eller vekke allmenne etiske reaksjoner».

Med «allmenne etiske reaksjoner» menes reaksjoner fra folk flest, ikke bare dyrevernavtivistene. Aktiviteten må være i strid med det etiske normen i befolkningen slik at mange reagerer negativt.

Kennelklubben støtter unntaket for hunder i politiet og forsvaret, og oppfatter dermed at hunder trent etter IGP-programmet (IPO/IGP gruppe C) ikke omfattes av bokstav b om kamper og aggressiv atferd. Silje Therese Talmo viser til at denne sporten er anerkjent internasjonalt, og hun mener derfor at det bør gjøres unntak slik at norske utøvere kan drive med sporten i Norge. Trond Selnes er også tilhenger av å unnta IPO. Silje Therese Talmo foreslår også at unntaket omfatter hunder i tollvesenet og vekterhunder.

Vi trekker tilbake forslaget om å regulere kamper og andre konkurranser som kan innebære aggressiv atferd. Disse aktivitetene er tilstrekkelig regulert i dyrevelferdsloven § 26 første ledd bokstav d og i hundeloven.

NOAH mener at visse treningsmetoder skal forbys.

Vi mener at også dette er for konkret. Temaet er mer egnet for omtale i reglementer og en eventuell veileder.

NOAH mener også at det bør være forbudt å skyte ville dyr under jaktprøver.

Dette faller utenfor virkeområdet for forskriften.

Merknader til § 5 om hvilken tilstand dyrene skal være i

I første ledd foreslår vi å endre forbudet til et påbud om at dyrene skal være «egnet» til å gjennomføre aktivitetene.

Vi foreslår også å presisere i annet ledd at synlig drektige og ammende dyr ikke kan delta i konkurranser. Synlig drektige dyr bør heller ikke kunne trenes til konkurranser.

Kennelklubben og hundeklubbene viser til eget reglement om krav til hundens tilstand for å kunne delta og påpeker at det har liten hensikt å delta med en hund som er syk eller er dårlig trent. Det er ifølge organisasjonene ikke behov for å forskriftsregulere dette.

Vi skjønner og forventer at de aller fleste uansett vil la være å delta med uegna dyr. Poenget med forskriften er imidlertid å påvirke alle til å handle så klokt og fastsette et grunnlag for reaksjoner fra offentlige myndigheter overfor de som likevel handler uklokt.

ESK i Hundekjørerforbundet innvender mot første ledd at man ikke kan forutse sykdom, skader eller utmattelse.

Vi mener at en dyreholder må kunne vurdere om dyret er egna for treninga eller konkurransen.

ESK innvender mot tredje ledd at den treningen som skal til for å tåle belastningen, i seg selv innebærer fare for unødig belastning.

Belastningen er ikke nødvendig dersom den må til for å trene dyret til konkurransen. Men treningen skal uansett ikke være så hard at dyret blir utmattet, sykt eller skadet.

NOAH peker på problemet med at trekkhunder får ujevn og sesongbasert trening. Det bør stå noe om det i merknadene.

Dette er noe vi kan komme tilbake til i en eventuell veileder til forskriften. Men det står allerede i Mattilsynets veileder for hold av hund utendørs punkt 1.5 at «(h)under som holdes i hundegård eller oppbundet skal ha mulighet for fysisk utfoldelse i form av å løpe fritt på et større område og/eller i treningssammenheng flere ganger i uken, helst daglig».

Merknader til § 6 om utveksling av opplysninger

Travselskapet og Jockeyklubben er svært positive til å videreføre informasjonsplikten, men mener at behandlere også bør ha plikt til å veilede dyreholderen om restitusjon etter behandling.

Vi er enig og tar dette inn i § 6 annet ledd.

Veterinærforeningen mener at dyreholderen selv må ha ansvaret for å sette seg inn i sportens reglement. Behandleren bør kunne nøye seg med å forklare hvordan behandlingen påvirker prestasjonsevnen og andre egenskaper, og informere om plikten til å følge reglementet.

Vi skjønner at det kan være krevende å sette seg inn i dopingreglementene med karenstider og det hele. Vi mener likevel at veterinærer som behandler konkurransedyr, må kjenne til dette for å drive forsvarlig praksis. Det forventes at en veterinær enten har eller lett kan skaffe seg nødvendig kunnskap for å informere om rettsvirkningene av behandlingen.

Merknader til § 7

Travselskapet og Jockeyklubben mener det kommer for dårlig fram at dyr som har behov for det, skal behandles. ESK i Hundekjørerforbundet synes det er vanskelig å si hva som omfattes av forbudet.

Paragrafen presiserer og viderefører det tilsvarende forbudet i dopingforskriften for hest § 5. Forbudet blir nå også gjeldende for hund. At også konkurransedyrene kan behandles dersom det er nødvendig, framgår av unntaksbestemmelsen i forskriftsutkastet § 7 annet ledd. Nærmere bestemmelser om doping skal uansett fastsettes i sportens reglementer.

Merknader til § 8

ESK i Hundekjørerforbundet synes bestemmelsen er svært ullen og praktisk sett lite forståelig. De viser til forbundets karenstider og spør om forbudet omfatter fysioterapi, kiropraktikk og forebyggende behandling.

Vi er enig i at paragrafen bør presiseres. Det grunnleggende er at forbudet utløses av behandlinger som kan føre til unødvendige belastninger under trening eller konkurranse. Vi har nå presisert det i første ledd første punktum. Nærmere bestemmelser om hvilke behandlinger dette er og hvor lenge forbudet varer etter en slik behandling, skal fastsettes i sportens reglementer.

At forbudet uansett gjelder så lenge det kan påvises virksomme rester eller virkninger av behandling som kan føre til unødvendige belastninger, presiseres nå i første ledd annet punktum.

Fysioterapi, kiropraktikk og forebyggende behandling omfattes av begrepet «behandling» som definert i § 3 bokstav e.

Travselskapet, Jockeyklubben, Kennelklubben og hundeklubbene mener at ikke all trening bør være forbudt etter behandling. Det må være anledning til opptrening under og etter behandlingen. Veterinærforeningen, Finnmarksløpet og Femundløpet er også inne på dette og foreslår at «trening» utelates fra forbudet.

Vi er enig og foreslår som nevnt et unntak for opptrening i definisjonen av «trening» i § 3 bokstav b.

Kennelklubben mener at forskriften bør åpne for at hunder som er under langvarig og kontrollert behandling, kan brukes i konkurranser.

Vi er ikke enig i et generelt unntak for dette. Om behandlingen innebærer et forbud, må også i disse sammenhengene vurderes etter vilkåret om unødvendig belastning.

Dyrebeskyttelsen mener at også konkurransefremmende operasjoner bør diskvalifisere dyret.

Vi er enig og foreslår å inkludere «inngrep» i definisjonen av «behandling» i § 3 bokstav e.

Merknader til § 9

Veterinærforeningen mener at merking med microchip bør nevnes spesielt.

Microchip er den mest vanlige merkemethoden, men vi ser ikke behov for å kreve at nettopp denne metoden brukes.

ESK i Hundekjørerforbundet foreslår å overlate til arrangørene å kreve merking.

Vi mener at merking er nødvendig for å kunne kontrollere om forskriften og reglementene oppfylles for hvert enkelt dyr. Kravet bør være obligatorisk og fastsatt i forskriften.

Veterinærforeningen mener at annet ledd bør spesifiseres slik at utenlandske hester uten helsekort kan delta.

Helsekort er ikke et absolutt vilkår for å kunne delta. Men det skal følge dyret dersom det er påbudt med slike dokumenter i Norge. Vi foreslår å presisere dette litt tydeligere i paragrafen. Etter forskrift 2. juni 2005 nr. 505 er det hester som holdes i Norge, som skal ha helsekort. Utenlandske hester kan derfor delta uten helsekort. Men de skal ha pass med identifikasjon og helsesertifikat etter regelverket om innførsel av dyr.

Det er ikke krav om helsekort for hund. Men for hunder som innføres til Norge, er det krav om pass fra EU/EØS og helsesertifikat fra tredjeland.

Merknader til § 10

Se merknadene til § 4 og § 10 ovenfor. Paragrafene slås sammen i det nye forskriftsutkastet.

Merknader til § 11 om hvordan arrangørene skal sikre dyra

Dette er § 10 i det nye forskriftsutkastet.

Kennelklubben, de andre hundeklubbene og Norges Jeger- og Fiskerforbund mener at kravene til konkurranseområdet i første ledd ikke passer for jakt- og brukshundprøver i skog og mark.

Brukshundsportforbundet viser til at de driver med utendørssport, og at det ikke er mulig for arrangører å forutse, hindre eller fjerne alle tenkelige farer. De mener at arrangøren ikke kan holdes ansvarlig dersom hunder eller folk skader seg ute i naturen eller på banen. ESK i Hundekjørerforbundet er også inne på at det dreier seg om utendørssport, og at arrangørene får for mye ansvar.

Finmarksløpet og Femundløpet mener at kravet om vedlikehold ikke kan gjelde overfor slitasje på grunn av bruk og naturgitte forhold under konkurransen.

Vi ser at det er behov for å skille mellom konstruerte og naturgitte konkurranseområder. Derfor har vi presisert to krav om dette i første ledd bokstavene a og b.

Brukshundsportforbundet mener at det bør presiseres hva slags vær som gir plikt til å avlyse konkurransen.

Det er for konkret for forskriften. Men reglementene skal inneholde bestemmelser om dette. Se det nye forskriftsutkastet § 11 tredje ledd bokstav n.

Veterinærforeningen mener det er viktig at arrangørene har ansvaret for å sikre dyra mot unødvendige belastninger på konkurranseområdet. Det er også viktig at arrangøren har ansvaret for å avbryte konkurransene, og at stevneveterinæren kan gjøre det dersom arrangøren ikke gjør det.

Vi er enig og har formulert forskriftsutkastet slik at de ulike aktørene får det ansvaret de bør ha.

Finnmarksløpet og Femundløpet mener at vurderingen av hva de ytre forholdene betyr for konkurransen, ikke bare bør overlates til arrangøren. Deltakerne må også ta ansvar for å vurdere om ytre forhold gjør at de må gi seg. Evnen til å takle ytre forhold er en konkurranse-faktor og varierer fra hund til hund.

Vi er enig i at deltakerne også må vurdere og ta hensyn til de ytre forholdene. Derfor foreslår vi å presisere dette i et nytt annet punktum i annet ledd.

Hundekjørerforbundet, Finnmarksløpet og Femundløpet mener at arrangøren ikke bør ha plikt til å avbryte, utsette eller avlyse konkurransen på grunn av at kontrollen blir hindret. Det holder at arrangøren har plikt etter annet ledd annet punktum til å legge til rette for kontrollen.

Vi mener at dette er viktig for å sikre respekten for kontrollørene. Forslaget om plikt opprettholdes.

NOAH mener at arrangøren skal gripe inn når ytre forhold kan gi dyra «unødvendige» belastninger, ikke bare «alvorlige».

Å avbryte, utsette og avlyse konkurranser kan få store økonomiske og praktiske konsekvenser. Det bør derfor ikke stilles krav om dette ved alminnelig fare for unødvendige belastninger. Vi mener at slike drastiske tiltak bare bør kreves når det er fare for alvorlige skader eller belastninger.

NOAH mener også at konkurranseområdet skal sikres for villlevende dyr, og at arrangøren skal gripe inn av hensyn også til de ville dyra. Dyrebeskyttelsen mener at trening og konkurranser som innvirker alvorlig på velferden til andre dyrearter, bør forbys.

Velferden for ville dyr faller utenfor virkeområdet for forskriften. Se ovenfor.

Dyrebeskyttelsen ønsker at støy føyes til som eksempel på en unødig belastning.

Støy omfattes av «andre ytre forhold». Vi synes ikke det er nødvendig å presisere det.

Merknader til § 12 om reglement

Dette er § 11 i det nye forskriftsutkastet.

Kennelklubben og hundeklubbene hevder at det ikke er hjemmel i dyrevelferdsloven til å kreve reglement. ESK i Hundekjørerforbundet mener at paragrafen er overflødig siden idretten allerede har dekkende reglement og selvdømmerett.

Vi mener at dyrevelferdsloven § 19 annet ledd gir hjemmel til å pålegge reglementsplikt. Slike reglement må i denne sammenhengen regnes som «systematiske kontrolltiltak».

Vi ønsker at alle konkurranser med hest og hund dekkes av gode reglementer med nødvendige bestemmelser for god dyrevelferd. Forslaget er basert på kravet om reglement i dopingforskriften for hest fra 2007. I tillegg til å sikre at det finnes reglementer, innebærer kravet et tydelig ansvar for arrangørene og arrangørorganisasjonene. Ved å fastsette og håndheve reglementene skal arrangørsiden sikre god dyrevelferd for konkurransedyra. Etter vår oppfatning er dette en sentral og nødvendig paragraf i denne forskriften.

Kennelklubben godtar ikke å måtte lage bestemmelser som ikke passer for sporten, eller som vil føre til at sporten i stor grad ikke kan opprettholdes.

Vi krever ikke at det lages irrelevante eller urimelig krevende bestemmelser. Det er viktig å legge merke til at reglementene ifølge tredje ledd bare skal inneholde «nødvendige» bestemmelser. Arrangørorganisasjonene må altså vurdere konkrete regler som er nødvendige for å sikre at hver konkurranseform gjennomføres i samsvar med kravene i forskriften.

Veterinærforeningen mener at bokstav a bør klargjøres.

Vi foreslår å slette dette punktet og viser til første ledd som krever et reglement som «utfyller (...) forskriften». Bokstav c i høringsutkastet blir bokstav a i det nye forskriftsutkastet.

Hundekjørerforbundet, Finnmarksløpet og Femundløpet mener at bokstav b er unødvendig.

Vi foreslår å slette dette punktet og viser til første ledd som krever et reglement som «utfyller (...) forskriften». Bokstav d i høringsutkastet er bokstav b i det nye forskriftsutkastet.

Bokstav e i høringsutkastet er bokstav c i det nye forskriftsutkastet.

Hundekjørerforbundet, Finnmarksløpet og Femundløpet mener at bokstav f om behandlinger som gir livsvarig startforbud, ikke er relevant for hundekjøring og bør presiseres for hund.

Dersom det ikke er relevant, er det ikke «nødvendig» med bestemmelser om dette for hundekjøring. Bokstav f i høringsutkastet er bokstav d i det nye forskriftsutkastet.

Bokstav g i høringsutkastet er bokstav e i det nye forskriftsutkastet.

Finnmarksløpet og Femundløpet mener at

- det ikke er arrangørene som skal fastsette karenstidene etter bokstav h i høringsutkastet
- bokstav j i høringsutkastet bør åpne for at hunder som tas ut av løpet, behandles med nødvendige legemidler
- bokstav k i høringsutkastet bør spesifiseres slik at utenforstående dopingkontrollører kan ha egne kontrollregler
- ytre forhold etter bokstav p i høringsutkastet må vurderes konkret av løpsledelse og jury som i dagens hundeløp
- arrangører ikke er kompetente til å regulere kompetansen etter bokstav q i høringsutkastet

Bokstav h i høringsutkastet er bokstav f i det nye forskriftsutkastet. Dersom karenstidene fastsettes av utenlandske eller andre instanser, oppfylles kravet til reglementet ved å innlemme disse karenstidene.

Bokstav i i høringsutkastet er bokstav g i det nye forskriftsutkastet.

Bokstav j i høringsutkastet er bokstav h i det nye forskriftsutkastet. Reglementet skal ikke være til hinder for at dyr får nødvendig behandling. Vi foreslår å presisere slik at kravet til legemiddelbehandling blir mer åpent.

Bokstav k i høringsutkastet er bokstav i i det nye forskriftsutkastet. Vi er enig i at reglementet bør være mer åpent for ulike dopingkontrollsystemer. Vi foreslår derfor en ny formulering i av kravet.

Bokstav l i høringsutkastet er bokstav j i det nye forskriftsutkastet.

Bokstav m i høringsutkastet er bokstav k i det nye forskriftsutkastet.

Bokstav n i høringsutkastet er bokstav l i det nye forskriftsutkastet.

Bokstav o i høringsutkastet er bokstav m i det nye forskriftsutkastet. Kravet er presisert.

Bokstav p i høringsutkastet er bokstav n i det nye forskriftsutkastet. Kravet er presisert, men utelukker uansett ikke at noen må vurdere forholdene og avgjøre hva som skal skje. Det kreves bare nødvendige presiseringer i reglementene av forskriftens krav om ytre forhold, for eksempel temperaturgrenser.

Bokstav o i det nye forskriftsutkastet er ny og stiller krav om at arrangørene har et opplegg for førstehjelp.

Bokstav q i høringsutkastet er bokstav p i det nye forskriftsutkastet. Kravet er knyttet til kravet om dyrevelferdskontrollører i nye § 12 første ledd. Det er i praksis arrangørorganisasjonene som utarbeider reglementene. Vi mener at disse organisasjonene bør være i stand til å stille krav om kompetansen, i alle fall til dyrevelferdskontrollørene.

Bokstav q i det nye forskriftsutkastet er ny og stiller krav om å regulere stevneveterinærens uavhengighet, oppgaver og myndighet. Se mer om dette i merknadene til nye § 12.

Veterinærforeningen mener at det bør være et absolutt krav i bokstav k om dopingprøver i toto-løp. Det bør tydeliggjøres hvem som har hovedansvaret for antidopingarbeidet. Plikten til å dokumentere kontrollene etter dopingsforskriften § 6 bør videreføres.

Vi regner med at Travselskapet og Jockeyklubben fastsetter dopingregler som oppfyller nye bokstav i og sikrer en forsvarlig kontroll. Det bør ikke være nødvendig å kreve noe særskilt om dette for totalisatorløp. Vi er enig i at det bør presiseres i reglementet hvem som har ansvaret. Dette dekkes av nye bokstav i.

Dyrebeskyttelsen ønsker et punkt om hvilke dyrevelferdsproblemer som er relevante for konkurranseformen, konkurransestedet og dyrearten.

Vi synes ikke det har noen hensikt å kreve det. Arrangørene må selvsagt være bevisste på hvilke problemer som er aktuelle og regulere aktivitetene deretter. Hvilke problemer som er typiske, kan være avgjørende for hvilke bestemmelser som er «nødvendige» å ta med i reglementet.

Merknader til § 13 om kontroll

Dette er § 12 i det nye forskriftsutkastet.

Høringsinstansene har uttalt seg om de ulike alternative kontrollparagrafene. Flere ønsker å kombinere alternativene.

Vi har vurdert innspillene og foreslår dette:

Alle arrangører skal ha dyrevelferdskontrollører. Dyrevelferdskontrollørene skal hjelpe arrangørene å håndheve reglementet om dyrevelferd under konkurransen.

Det er opp til arrangørorganisasjonen å bestemme hvilken kompetanse og hvilke oppgaver dyrevelferdskontrollørene skal ha, se merknadene til ny § 11 tredje ledd bokstav p.

I forbindelse med *høyintensive konkurranser* skal det også være en veterinær, kalt «stevneveterinær», til stede. Stevneveterinæren får mer veterinærfaglige oppgaver enn dyrevelferdskontrollørene, og kan bestemme over arrangørene og deltakerne innenfor mandatet de har fått i forskriften og reglementene. Stevneveterinæren skal ikke erstatte dyrevelferdskontrollørene, men komme i tillegg.

For å kunne ivareta dyrevelferden skal stevneveterinæren

- være tilstrekkelig uavhengig
- ha tilstrekkelig myndighet
- kontrollere at dyrene er friske og egnede til å starte
- stryke dyr som ikke kan starte
- gripe inn dersom forholdene tilsier at konkurransen må avbrytes, utsettes endres eller avlyses av hensyn til dyrevelferden

Det er opp til arrangørorganisasjonene å bestemme i reglementene hvor uavhengig stevneveterinærene skal være. Arrangørorganisasjonen kan også bestemme hvilke oppgaver og myndighet stevneveterinærene skal ha i tillegg til det som følger av § 12 annet ledd bokstavene a, b og c. Se merknadene til nye § 11 tredje ledd bokstav q ovenfor. Vi mener denne fordelingen mellom forskriften og reglementene gir den fleksibiliteten som flere av høringsinstansene etterlyser, samtidig som hensynet til dyrevelferden blir ivaretatt på en god måte.

Stevneveterinærene oppnevnes av arrangøren eller arrangørorganisasjonen, dersom det ikke er offentlig stevneveterinær fra Mattilsynet. Forskriftsteksten er formulert slik at den verken utelukker eller krever offentlig stevneveterinær. Mattilsynet ønsker primært at ordningen med offentlig stevneveterinær avvikles. Vi foreslår derfor at en eventuell fortsatt offentlig stevneveterinærordning ikke forskriftsfestes, men eventuelt gis til Mattilsynet som en oppgave gjennom tildelingsbrevet fra departementene. Den offentlige stevneveterinærens arbeid bør reguleres av Mattilsynet gjennom instruks, slik vi gjør for andre spesielle oppgaver i tilsynet.

Stevneveterinærer fra Mattilsynet vil føre tilsyn med konkurransene etter det offentlige regelverket om dyrevelferd og dyrehelse, og i samsvar med det forvaltningsloven. De vil ikke være begrenset av forskriftens og reglementenes bestemmelser om stevneveterinærens oppgaver og myndighet. Mattilsynet vil derimot regulere denne spesielle tilsynsoppgaven i en egen instruks.

Det skal stilles nødvendige krav i reglementene for å sikre at stevneveterinærene ikke er inhabile til å utføre oppgavene. Dersom stevneveterinærene ved toto-banene lønnes direkte fra Rikstoto, kan det hende at ansettelse i Rikstoto eller Travselskapet gir stor nok avstand til arrangøren til å ivareta habilitet. Andre løsninger, for eksempel tilknyttet Den norske veterinærforening, kan også tenkes. Arrangørorganisasjonene må vurdere hva som er tilstrekkelig uavhengighet.

Hvem som har ansvaret for å ta dopingprøver, skal framgå av reglementet, slik dette er beskrevet i det nye forskriftsutkastet § 11 tredje ledd bokstav i.

ESK i Hundekjørerforbundet mener at paragrafen er overflødig siden idretten allerede har dekkende reglement og selvdømmerett.

Vi er klar over at sportens organisasjoner i stor grad allerede har reglementer og ordninger som ivaretar dette. Vi mener likevel det er behov for å forskriftsfeste hovedprinsippene for kontroll med dyrevelferden i konkurranser med hund og hest. Forskriftsfesting vil i liten grad medføre ekstra kostnader eller andre belastende konsekvenser for organisasjonene.

Vi mener det er nødvendig å stille visse krav i forskriften om personell som skal kontrollere dyrevelferden. Denne paragrafen må leses i sammenheng med paragrafen om reglement. Arrangørene må gjennom reglementene legge til rette for at kontrollpersonellet kan gjøre de oppgavene som er fastsatt i forskriften.

Freestyleforeningen er positive til å ha en dyrevelferdsansvarlig, men ønsker klarere presisert hvem den dyrevelferdsansvarlige kan være og hva denne personen skal gjøre. De er opptatt av å kunne bruke folk i egen stab.

Dette skal presiseres i reglementene.

Brukshundsportforbundet oppfatter det slik at den dyrevelferdsansvarlige skal avgjøre om hunder kan stille til start. Den ansvarlige må da enten ha veterinærfaglig kompetanse eller kreve bekreftelse fra veterinær. Dette vil ikke være gjennomførbart i brukshundsporten.

Dyrevelferdskontrolløren skal som nevnt bare hjelpe arrangøren å håndheve reglementet. De må derfor ha tilstrekkelig kompetanse og myndighet til å utføre denne oppgaven, herunder vurdere om dyr åpenbart ikke er konkurransemessig stand. Vi krever ikke at denne kontrollen skal skje på et nivå som krever veterinærfaglig kompetanse. Men organisasjonene kan selv kreve veterinærfaglig kompetanse gjennom reglementet dersom de mener det er hensiktsmessig eller nødvendig.

Norges Jeger- og Fiskerforbund synes det er svært uklart hva den dyrevelferdsansvarlige skal ha av oppgaver og kompetanse. NOAH mener det bør gis eksempler på kompetente personer i merknadene. Etologiforeningen mener at den dyrevelferdsansvarlige bør ha etologisk kompetanse.

Arrangørorganisasjonene må selv presisere hva dyrevelferdskontrollørene skal gjøre innenfor mandatet etter forskriften. Dette gjelder også kontrollørenes kompetanse. Kompetansen må innebære kunnskap om det dyrevelferdsreglementet som gjelder for konkurransen. Arrangørorganisasjonen bør stå for opplæring og godkjenning av slikt personell.

Travselskapet og Jockeyklubben ønsker primært at stevneveterinærene fortsatt skal være inspektører fra Mattilsynet. Hvis stevneveterinæren ikke skal være offentlig lenger, ønsker organisasjonene å stå fritt til å organisere ordningen uten avtaler med uhildet tredjepart.

Vi foreslår som nevnt at ordningen med offentlig stevneveterinær fra Mattilsynet ved toto-løp skal opphøre. Vi er enig i at organisasjonene bør stå noenlunde fritt til å organisere ordningen. Forutsetningen er at stevneveterinærene ikke er inhabile overfor dem som er underlagt stevneveterinærenes myndighet. Dette må arrangørene og arrangørorganisasjonene sikre gjennom reglementene.

Rytterforbundet ønsker ikke offentlig stevneveterinær. Avtalen med uhildet tredjepart bør inngås av arrangørorganisasjonen.

Vi er enig og viser til vår forrige merknad.

Veterinærforeningen ønsker offentlig stevneveterinær for høyrisiko-konkurranser og støtter alternativ 4. Antidopingarbeidet må utføres i samarbeid med arrangørene.

Vi ønsker som sagt å avvikle den offentlige stevneveterinærordningen.

Hundekjørerforbundet, Finnmarksløpet og Femundløpet ønsker primært et femte alternativ som passer for hundesport. I dette alternativet er kravet om dyrevelferdsansvarlig og stevneveterinær slått sammen slik at det ikke er et absolutt krav at kontrolløren er veterinær:

§ 13 Hvem som skal kontrollere dyrevelferden og håndheve dyrevelferdsregelverket i konkurranser for hund:

Arrangøren skal utnevne kompetent person som er ansvarlig for og har rett til å kontrollere dyrevelferden i konkurransen. Virksomheten skal dokumenteres skriftlig. Der arrangør har oppnevnt ansvarlig veterinær vil denne være ansvarlig kompetent person.

Dyrevelferdsansvarlig skal:

- a) ha tilgang til å vurdere om og kunne beslutte at dyr ikke skal brukes i konkurransen
- b) skal ha medbestemmelsesrett om konkurransen skal avbrytes, utsettes eller avlyses.
- c) påse at dyr får nødvendig førstehjelp.
- d) vurdere behovet for tilstrekkelig antall kompetent hjelpepersonell.
- e) der dopingkontroll ikke er overlatt til uhildet tredjepart ved avtale eller medlemskap, vurdere behovet for slik kontroll og eventuelt sørge for at slik kontroll blir gjennomført.

Dersom Hundekjørerforbundet, Finnmarksløpet og Femundløpet likevel må velge mellom de fire alternativene i forslaget, velger de alternativ 2 eller alternativ 3, eller en kombinasjon av 2 og 3.

Vi er ikke enig i at høyintensive konkurranser kan foregå uten en veterinær som har ansvaret for å kontrollere dyrevelferden, og som kan ta avgjørelser for å sikre god dyrevelferd. Etter vår oppfatning stemmer kravet om stevneveterinær godt med dagens ordning med sjefsveterinær for hundeløp.

Travselskapet og Jockeyklubben mener at stevneveterinæren skal kunne utøve akutt førstehjelp inntil en annen veterinær kan ta over.

Ved alle typer konkurranser må arrangøren ha et opplegg for å sikre veterinær førstehjelp ved behov. Opplegget skal fremgå av reglementet og være tilpasset risikoen for skader i den aktuelle konkurranseformen. For noen typer konkurranser kan kontakt før stevnet med vakthavende veterinær i området være tilstrekkelig, i andre tilfeller må antakelig veterinær være til stede under hele konkurransen. Denne behøver ikke være samme person som stevneveterinæren.

Vi vil altså ikke forskriftsfeste at stevneveterinæren selv skal ha som oppgave å behandle dyr. Stevneveterinæren må likevel etterleve plikten i dyrehelsepersonelloven om å yte nødhjelp, f.eks. gjennom å ta ansvar for at en annen veterinær tilkalles og tar seg av dyret.

Travselskapet og Jockeyklubben er svært negative til forslaget om å overlate antidopingarbeidet til utenforstående.

Vi foreslår som nevnt at arrangørorganisasjonen selv kan regulere dette i reglementene.

Travselskapet og Jockeyklubben ønsker krav om internkontroll.

Vi nøyer oss med å foreslå krav om reglement. Organisasjonene kan selv forskriftsfeste krav til internkontroll for sin aktivitet.

Travselskapet og Jockeyklubben støtter forslaget fra Antidoping Norge om en nasjonal komité som skal følge opp antidopingarbeidet i organisasjonene.

Vi støtter også dette forslaget, men anbefaler å holde det utenfor forskriften. Det bør være opp til aktørene i sporten å finne en god løsning for dette.

NOAH støtter alternativ 4 og er bekymret for uavhengigheten til stevneveterinærer og dyrevelferdsansvarlige.

Vi mener at habiliteten sikres tilstrekkelig av kravene til stevneveterinærene og kontrollørene i forskriften og reglementene.

Dyrebeskyttelsen ser ikke behov for offentlig stevneveterinær og støtter alternativ 3.

Vi er som nevnt enig i at ordningen med offentlig stevneveterinæren bør avskaffes.

Antidoping Norge mener at kravet om stevneveterinær bør baseres på en faglig vurdering av arrangementet i samråd med organisasjonen. Det må tas hensyn til praktiske forhold og den faktiske muligheten for å føre tilsyn.

Arrangørene må vurdere hvordan de kan oppfylle kravet om stevneveterinær. Vi mener at forslaget nå gir arrangørene rom til å finne gode løsninger som passer for de ulike konkurranseformene.

Ifølge Antidoping Norge er det ikke vesentlig om stevneveterinæren er offentlig ansatt eller ikke. Men rollen som stevneveterinær må være fri. Stevneveterinæren bør ikke kunne være behandlende veterinær for deltakende dyr eller ha betalte verv eller oppdrag for arrangøren. Stevneveterinæren bør heller ikke ha ansvaret for å velge ut hvilke dyr som skal dopingkontrolleres.

Vi har som nevnt tatt inn krav i forskriftsutkastet for å sikre habiliteten. Vi mener imidlertid at informasjon fra stevneveterinæren kan være viktig for å sikre en risikobasert dopingkontroll. Det kan for eksempel være hester som presterer unormalt godt eller dårlig, eller som vurderes som halte ved først mønstring og er uhalte ved reinspeksjon.

Antidoping Norge skriver også at dopingkontrollen i arrangementer uten stevneveterinær bør baseres på risikovurderinger og fordeles for å ha en avskrekkende effekt. Legitimiteten til en antidopingprogram ivaretas best gjennom en faglig vurdering av omfang og utvalg.

Dette kan reguleres i reglementene. Omfanget av kontrollen vil dessuten kunne begrenses av kostnadene.

Finmarksløpet og Femundløpet mener at WADA bør fortsette som dopingkontrollør i hundeløp. Dagens system med en sjefsveterinær og 20-25 løpsveterinærer bør ikke erstattes av et krav om offentlig stevneveterinær.

Vi mener at forslaget nå gir rom for dette og for andre løsninger.

Merknader til § 14 om varslingsplikt

Kennelklubben og hundeklubbene hevder at dyrevelferdsloven ikke gir hjemmel til å kreve melding utover varslingsplikten i dyrevelferdsloven § 5.

Vi er enig og foreslår å ta varslingsplikten ut av forskriftsutkastet. Den gamle dyrevernsloven ga hjemmel for en slik plikt. Dagens dopingforskrift for hest ble fastsatt med hjemmel i dyrevernsloven og inneholder derfor en slik plikt. Varslingsplikten i dyrevelferdsloven § 5 gjelder uansett.

Hundekjørerforbundet, Finnmarksløpet og Femundløpet mener at «alvorlige brudd» og «alle brudd som gjelder behandlere», bør konkretiseres.

NOAH mener at meldeplikten ikke bør være begrenset til «alvorlige» brudd.

Dyrebeskyttelsen ønsker at det utdypes hva som er «alvorlig».

Siden vi foreslår å ta ut varslingsplikten, kommenterer vi ikke disse innspillene nærmere. Men generelt sett har det ofte lite for seg å definere slike rettslige standarder. Eksempler kan være greit, men ikke uttømmende presiseringer. Dyrevelferdsloven § 5 om varslingsplikten inneholder flere rettslige standarder.

Merknader til § 15 om Mattilsynets tilsyn og vedtak

Dette er § 13 i det nye forskriftsutkastet.

Hundekjørerforbundet, Finnmarksløpet og Femundløpet mener det er unødvendig å presisere at Mattilsynet kan ta prøver og kreve dokumentasjon.

Vi synes det er informativt og avklarende å presisere dette.

Merknader til § 16 om dispensasjoner

Dette er § 14 i det nye forskriftsutkastet.

Det er ingen merknader til denne paragrafen.

Merknader til § 17 om straff

Dette er § 15 i det nye forskriftsutkastet.

Ifølge Justis- og beredskapsdepartementet må det presiseres hvilke konkrete paragrafer og bestemmelser som er straffbare å bryte.

Vi tar det til etterretning og foreslår presiseringer.

ESK i Hundekjørerforbundet antyder at forskriften legger opp til dobbeltstraff siden forholdene allerede kan straffes etter idrettens regelverk.

Dette reguleres av annet regelverk og behøver ikke å nevnes her. Domstolene har i flere saker lagt til grunn at sanksjoner etter privat selvdømmerett ikke utelukker straff for de samme forholdene.

Merknader til § 18 om ikrafttredelse og hvilke forskrifter som oppheves

Dette er § 16 i det nye forskriftsutkastet.

Det er ingen merknader til denne paragrafen.

Forskrift om velferd for hest og hund i konkurranser

Fastsatt av Landbruks- og matdepartementet (dato) med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 97 om dyrevelferd § 6, § 8, § 10, § 19 og § 26, jf. kgl. res. 11. juni 2010 nr. 814, og lov 15. juni 2001 nr. 75 om veterinærer og annet dyrehelsepersonell § 3 og § 23

§ 1. Formålet med forskriften

Forskriften skal fremme god velferd og respekt for hester og hunder som trenes til og brukes i konkurranser. Forskriften skal bidra til at dyrene ikke utsettes for fare for unødvendige belastninger.

§ 2. Hvilke dyr og aktiviteter forskriften gjelder og hvem den gjelder for

Forskriften gjelder

- bruk av hester og hunder i konkurranser
- trening av hester og hunder til konkurranser
- behandling av hester og hunder før og under trening og konkurranser.

Forskriften gjelder for dyreholdere, kusker, jockeyer, ryttere, hundekjørere, trenere, arrangører, arrangørorganisasjoner og andre som bidrar til at hester og hunder trenes til og brukes i konkurranser. Forskriften gjelder også for veterinærer, dyrepleiere og andre som behandler hester og hunder.

Forskriften gjelder på norsk landterritorium, Svalbard, Jan Mayen og bilandene med de begrensninger som følger av avtale med fremmed stat eller organisasjon.

§ 3. Definisjoner

I forskriften gjelder de følgende definisjonene:

- konkurranse*: løp, prøver og andre aktiviteter som arrangeres for å få vurdert, rangert eller kvalifisert deltakerne etter prestasjoner eller egenskaper. Oppvarming og andre aktiviteter med dyrene i konkurranseområdet rett før og etter selve konkurransen regnes som en del av konkurransen.
- trening til konkurranse*: aktiviteter som utføres for å forbedre, utvikle eller teste dyrenes prestasjonsevner, ferdigheter eller egenskaper med tanke på at dyrene skal brukes i konkurranser. Nødvendig fysisk aktivitet for å rehabilitere dyret under og etter behandling regnes uansett ikke som trening til konkurranse.
- arrangør*: fysisk eller juridisk person som har ansvaret for å organisere og gjennomføre konkurranser
- arrangørorganisasjon*: organisasjon som organiserer eller legger til rette for arrangører av konkurranser
- behandling*: all bruk av legemidler og bruk av inngrep, substanser eller metoder som kan påvirke dyrs prestasjonsevne eller egenskaper. Bruk av mekaniske hjelpemidler skal regnes som behandling dersom hensikten bare er å endre virkningene av sykdom eller skade.
- konkurranseområde*: geografisk område som omfatter bane, løype eller annet sted der konkurransen gjennomføres, og steder der dyrene oppstalles i regi av arrangøren i forbindelse med konkurransen
- stevne*: et tidsavgrenset arrangement som omfatter én eller flere konkurranser under samme arrangør
- høyintensive konkurranser for hester*: trav- og galoppløp, distanseritt lengre enn 40 km, terrengprøven i feltritt, maratonprøven i kjøring, og internasjonale konkurranser og norgesmesterskap i dressurridning og sprangridning
- høyintensive konkurranser for hunder*: hundeløp som har deltakere med flere enn 6 hunder i spannet, har flere enn 20 deltakere eller er lengre enn 320 km.

§ 4 *Hvordan dyrene skal trenes til og brukes i konkurranser*

Dyr som trenes til eller brukes i konkurranser, skal sikres god velferd. Dyrene skal ikke med hensikt utsettes for press eller metoder som påfører dem frykt, skade eller andre unødvendige belastninger.

Dyr skal ikke utsettes for aktiviteter under trening og konkurranser som kan svekke respekten for dyr eller vekke allmenne etiske reaksjoner. Det skal ikke konkurreres i å avlive dyr eller trenes til slike konkurranser.

Utstyr som brukes på dyr i trening og konkurranser, skal være utformet og brukes slik at det ikke påfører dyrene unødvendige belastninger.

Det skal ikke arrangeres treninger og konkurranser som omfatter aktiviteter som er forbudt etter denne paragrafen.

§ 5 *Hvilken tilstand dyrene skal være i*

Dyr som trenes til eller brukes i konkurranser, skal være egnet til å gjennomføre treningen eller konkurransen uten å bli utmattet, syke, skadet eller påført andre unødvendige belastninger. Når dyr brukes i konkurranser, skal de være tilstrekkelig trent til å kunne tåle belastningene konkurransen kan påføre dem.

Syke og synlig drektige dyr skal uansett ikke trenes til eller brukes i konkurranser. Det samme gjelder skadde dyr dersom treningen eller konkurransen kan påføre dyret ekstra belastninger på grunn av skaden. Dyr som ammer, skal ikke brukes i konkurranser.

§ 6 *Hvilke opplysninger som skal utveksles når dyr får behandling*

Før et dyr behandles, skal dyreholderen så langt som mulig gi behandleren fullstendige og korrekte opplysninger om hva slags trening eller konkurranse dyret skal være med på, og når treningen eller konkurransen skal finne sted.

På grunnlag av opplysninger fra dyreholderen skal veterinærer, dyrepleiere og andre behandlere informere dyreholderen om dyrets behov for restitusjon og hvordan behandlingen kan påvirke dyrets prestasjonsevner og egenskaper. Behandleren skal også informere om behandlingens rettsvirkninger etter § 8 og arrangørens reglement.

§ 7 *I hvilke tilfeller det er forbudt å behandle dyr*

Dyr skal ikke behandles før eller mens de trenes til eller brukes i konkurranse dersom treningen eller konkurransen kan påføre dyret unødvendige belastninger på grunn av behandlingen. Forbudet rammer bare personer som vet eller bør vite om treningen eller konkurransen.

Forbudet etter første ledd gjelder ikke nødhjelp eller annen påbudt behandling. Forbudet rammer ikke veterinærer, dyrepleiere eller andre behandlere som har informert dyreholderen etter § 6 annet ledd og frarådet at dyret trenes til eller brukes i konkurranse.

§ 8 *I hvilke tilfeller det er forbudt å trene eller bruke dyr etter behandling*

Dyr som har blitt behandlet, skal ikke trenes til eller brukes i konkurranser dersom treningen eller bruken kan påføre dyret unødvendige belastninger på grunn av behandlingen. Forbudet gjelder uansett så lenge det kan påvises virksomme rester eller virkninger av en slik behandling. Forbudet gjelder selv om behandlingen ikke har påvirket dyrets prestasjonsevne.

§ 9 *Hvordan dyr skal merkes og hvilke opplysninger som skal følge dyrene*

Dyr som meldes til og brukes i konkurranser, skal være merket på en måte som gir sikker informasjon om identiteten til dyret.

Påbudte dokumenter om identiteten til dyret og om dyrets helse og behandlinger skal følge dyret og alltid være tilgjengelig for kontroll i forbindelse med konkurranser.

§ 10 *Hvordan arrangørene skal sikre dyrene mot unødvendige belastninger*

Arrangørene skal sikre at

- a) travbaner og andre konstruerte konkurranseområder er godt utformet og vedlikeholdt

- b) løyper for hundeløp og andre konkurranseområder i naturen er egnet og om nødvendig lagt til rette for aktiviteten
- c) alle dyrene kan få nødvendig ly, hvile, stell, fôr og vann i konkurranseområdet før, under og etter konkurransen
- d) dyr som skades innenfor det tidsrommet som omfattes av stevnet etter § 11 tredje ledd bokstav m, får nødvendig førstehjelp.

Arrangøren skal avbryte, utsette, endre eller avlyse konkurransen dersom været, fôret, temperaturen, konkurranseområdet eller andre ytre forhold kan utsette dyrene for alvorlige skader eller belastninger. Deltakere i konkurranser skal la være å delta med dyrene under slike forhold dersom arrangøren ikke gjør noe med konkurransen.

Arrangøren skal avbryte, utsette, endre eller avlyse konkurransen dersom dyrevelferdskontrolløren eller stevneveterinæren blir hindret i å utføre oppgavene sine.

§ 11 Hvordan arrangørene selv skal regulere konkurransene

Arrangører av konkurranser skal ha og håndheve et reglement som utfyller eller er strengere enn denne forskriften.

Arrangørorganisasjonene skal påse at arrangørene oppfyller reglementsplikten etter første ledd. Arrangørorganisasjonene kan utarbeide og håndheve reglementene på vegne av arrangørene.

Reglementet skal inneholde nødvendige bestemmelser om

- a) hvem som regnes som ansvarlig person for dyret under trening og konkurranser
- b) hva slags håndtering av dyrene og bruk av utstyr som er tillatt eller forbudt før, under og etter konkurranser
- c) hvilke forhold hos dyrene som gjør at de ikke kan brukes i konkurranser
- d) hvilke behandlinger som medfører forbud mot bruk av dyr i konkurranser resten av dyrets levetid
- e) hvilke behandlinger som medfører forbud mot bruk av dyr i konkurranser i et begrenset tidsrom
- f) hvor lenge det er forbudt å bruke dyr i konkurranser etter ulike behandlinger, såkalte «karenstider»
- g) hvor store mengder av legemidler og andre stoffer som skal regnes som virksomme rester og føre til at dyr ikke kan brukes i konkurranser
- h) hvordan legemidler og behandlingsutstyr skal oppbevares på konkurranseområdet
- i) når det skal tas dopingprøver fra dyrene, hvem som avgjør hvilke dyr som skal tas prøve av, og hvem som tar ut og analyserer prøvene
- j) hvordan dyr skal kunne identifiseres med merking og identifikasjonsdokumenter
- k) hvilket innhold og omfang konkurransene kan ha
- l) hva et konkurranseområde omfatter, og hvordan konkurranseområdene skal være utformet og vedlikeholdt
- m) hvilke tidsrom konkurranser og stevner omfatter
- n) hvilke ytre forhold som skal føre til at konkurransen avbrytes, utsettes, endres eller avlyses av hensyn til dyrevelferden
- o) hvordan arrangøren skal sikre at dyrene får nødvendig førstehjelp under konkurransen eller stevnet
- p) hvilken kompetanse og hvilke oppgaver dyrevelferdskontrollørene etter § 12 første ledd skal ha
- q) hvor uavhengig stevneveterinæren etter § 12 annet ledd skal være, og hvilke oppgaver og hvilken myndighet stevneveterinæren skal ha
- r) hvilken selvdømmerett arrangørene og arrangørorganisasjonene skal ha for å kunne utrede og pådømme brudd på reglementene
- s) hvordan sakene skal utredes på forsvarlig måte ved mistanke om brudd på reglementene, blant annet bestemmelser om bruk av sakkyndige
- t) hvilke sanksjoner som kan ilegges for brudd på reglementene.

§ 12 Hvem som skal kontrollere dyrevelferden

For alle konkurranser skal arrangøren eller arrangørorganisasjonen utnevne en eller flere kompetente dyrevelferdskontrollører som skal bidra til å håndheve reglementets bestemmelser om dyrevelferd. Dyrevelferdskontrollørene skal dokumentere virksomheten sin skriftlig.

For høyintensive konkurranser skal arrangøren eller arrangørorganisasjonen også utnevne en stevneveterinær. Stevneveterinæren skal være tilstrekkelig uavhengig av og ha tilstrekkelig myndighet over deltakerne, arrangøren og arrangørorganisasjonen. Arrangører, ansvarlige personer etter reglementet og andre som kan påvirke dyrevelferden under konkurransen, skal følge stevneveterinærens instruksjoner og beslutninger om dyrevelferden. Stevneveterinæren skal

- a) kontrollere at alle dyrene er friske og egnet til å brukes før stevnet eller konkurransen starter
- b) beslutte om nødvendig at dyr ikke skal brukes i konkurransen
- c) beslutte om nødvendig at konkurransen skal avbrytes, utsettes, endres eller avlyses.

Annet ledd gjelder ikke dersom Mattilsynet fører tilsyn med konkurransen gjennom en ordning med offentlig stevneveterinær.

Arrangøren skal sørge for at dyrevelferdskontrollørene og stevneveterinæren får nødvendig hjelp av annet personell.

§ 13 Hjemmel til å føre tilsyn og fatte vedtak

Mattilsynet fører tilsyn og fattar nødvendige vedtak for å gjennomføre bestemmelsene i denne forskriften. Mattilsynet kan ta prøver av dyr for å vurdere om det er forbudt å trene eller bruke dyrene etter § 8. Mattilsynet kan kreve dokumentasjon som viser at forskriften er overholdt.

§ 14 Hjemmel til å dispensere fra forskriften

Mattilsynet kan i særskilte tilfeller dispensere fra denne forskriften, forutsatt at det ikke vil stride mot Norges internasjonale forpliktelser, herunder EØS-avtalen.

§ 15 Straffebestemmelser ved brudd på forskriften

Brudd på forskriften § 4, § 5, § 6, § 7, § 8, § 9 og § 10 eller vedtak gitt for å håndheve disse bestemmelsene kan straffes etter dyrevelferdsloven § 37 og dyrehelsepersonelloven § 37.

§ 16 Når forskriften gjelder fra og hvilke forskrifter som oppheves

Forskriften gjelder fra og med (dato). Samtidig oppheves forskrift 1. oktober 1982 nr. 3900 om stevneveterinær ved trav- og galoppløp, forskrift 16. februar 1987 nr. 3898 om stevneveterinærassistent ved totalisatorløp og ridestevner og forskrift 1. mars 2007 nr. 231 om forbud mot doping av hest.